

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเพื่อตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างกลุ่มเพศชาย กับเพศหญิง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจากกลุ่มประชากร จำนวนทั้งสิ้น 800 คน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง และวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจการขาดแรงจูงใจทางวิชาการที่ผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสำรวจการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของลีเกิ้ลท์ และคณะ (Legault et al., 2006) ลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 32 ข้อความ มีค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างให้เป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนำแบบสำรวจไปส่ง และรับคืนด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second-order Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ขั้นตอนที่สอง วิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุ (Multiple Sample Analysis) เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลระหว่างกลุ่มเพศชาย กับเพศหญิง โดยทั้งสองขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมลิสเรล 8.50

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 มี 4 องค์ประกอบ 32 ตัวแปรสังเกตได้ คำนำน้าหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง .37 ถึง .76 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็น

ว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 32 ตัวแปรนั้น เป็นตัวแปรที่สำคัญของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดเรียงองค์ประกอบตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้ดังนี้ คือ องค์ประกอบการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความพยายาม การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านการเห็นคุณค่าของงาน การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความสามารถ และการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านลักษณะของงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.00, .88, .73 และ .72 ตามลำดับ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีความแปรผันร่วมกันองค์ประกอบรวม การขาดแรงจูงใจทางวิชาการคิดเป็นร้อยละ 100, 77, 54 และ 52 ตามลำดับ นั่นคือ องค์ประกอบ การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความพยายามมีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดใน การอธิบายการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ขณะที่ องค์ประกอบการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านลักษณะของงานมีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล ปรากฏว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 239.90 ที่องศาอิสระ (df) 238 มีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .45 ค่าดัชนีวัดระดับ ความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และค่าดัชนีวัดระดับ ความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ .98, .96 และ 1.00 ตามลำดับ ค่ารากของค่าเฉลี่ย กำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ .02 และค่ารากของค่าเฉลี่ย กำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ .00 สรุปได้ว่า องค์ประกอบ การขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นสอดคล้องกลมกลืน กับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี และประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน 32 ตัวแปรสังเกตได้ ดังนี้

1. การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความพยายาม วัดได้จากตัวแปร สังเกตได้ 8 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงการขาดแรงจูงใจทางวิชาการจากความเชื่อในความพยายาม ของตนเอง ได้แก่ ฉันรู้สึกเกียจคร้านในการเรียน ฉันไม่มีความกระตือรือร้นที่จะเข้าชั้นเรียน ฉัน ไม่ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมภายหลังการเรียนการสอน ฉันเชื่อว่าตนเองไม่มีความพยายาม เพียงพอที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน ฉันไม่มีพลังในการทำงาน หรือกิจกรรมทางวิชาการ ให้สำเร็จ ฉันไม่มีความพยายามในการทำงานหรือการบ้านมาส่งครู ฉันไม่มีความอดทนพอ ที่จะทำงาน หรือการบ้านให้เสร็จทันเวลาที่กำหนด และฉันไม่ชอบเข้าร่วมทำงาน หรือกิจกรรม ทางวิชาการของโรงเรียน

2. การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านการเห็นคุณค่าของงาน วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 8 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงการขาดแรงจูงใจทางวิชาการจากการเห็น หรือการให้คุณค่าของงาน

ได้แก่ ไม่มีเหตุผลเพียงพอที่ฉันต้องเรียน การเรียนไม่มีคุณค่าสำหรับฉัน การทำงาน หรือกิจกรรมทางวิชาการไม่ใช่สิ่งสำคัญสำหรับฉัน ฉันไม่สนใจทำการบ้านที่ครูมอบหมาย ฉันไม่เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน ฉันไม่ตั้งใจเรียน ถ้าเนื้อหาบทเรียนที่ครูสอนไม่ตรงกับความสนใจ ฉันไม่ทำงาน หรือกิจกรรมในโรงเรียนที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และฉันไม่ทำงาน หรือกิจกรรมที่ไม่มีผลต่อคะแนน

3. การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความสามารถ วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 8 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงการขาดแรงจูงใจทางวิชาการจากความเชื่อในความสามารถของตนเองได้แก่ ฉันไม่สามารถปรับรูปแบบการเรียนของตนเองให้เข้ากับเนื้อหาที่ครูสอน ฉันไม่สามารถคิดวิธีการทำงาน หรือการบ้านนอกเหนือจากที่ครูสอน ฉันมีความรู้ด้อยกว่าคนอื่นขณะทำงาน หรือกิจกรรมในชั้นเรียน ฉันไม่เคยทำงาน หรือกิจกรรมใดในโรงเรียนได้ดี ฉันไม่อยากทำงาน หรือกิจกรรมทางวิชาการ ที่ยากเกินความสามารถ ฉันไม่มีความสามารถเพียงพอในการทำงาน หรือการบ้านมาส่งครู ฉันไม่มีความสามารถในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน และ เมื่อได้รับงาน หรือกิจกรรมทางวิชาการที่ยากเกินความสามารถ ฉันอยากลาออกจากโรงเรียน

4. การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านลักษณะของงาน วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 8 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงการขาดแรงจูงใจทางวิชาการจากลักษณะของงานที่ได้รับได้แก่ ฉันไม่ชอบเรียนในเรื่องที่ไม่สนใจ การเรียนเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่ายสำหรับฉัน ฉันไม่ชอบทำการบ้านที่หาคำตอบได้ยาก ฉันได้รับความกดดันจากการเรียน หรือการทำกิจกรรมที่มีกฎเกณฑ์ในโรงเรียน งาน หรือกิจกรรมที่ได้รับส่วนใหญ่ยากเกินความสามารถของตนเอง ฉันรู้สึกเบื่อหน่ายงานที่ไม่ตรงกับความรู้ ความสามารถของตนเอง ฉันไม่อยากทำงาน หรือกิจกรรมที่ไม่น่าสนใจ และฉันอยากหนีเรียน เมื่อต้องทำงาน หรือกิจกรรมที่น่าเบื่อหน่าย

ผลการตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่างกลุ่มเพศชาย กับเพศหญิง ปรากฏว่า ค่าไค-สแควร์รวม (χ^2_{overall}) เท่ากับ 575.35 ที่องศาอิสระ (df) 572 มีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .45 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) พึงก้ำขึ้นความแตกต่างของประชากร (FO) และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ .96, .00 และ 1.00 ตามลำดับ ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ .04 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ .00 แสดงว่าโมเดลกรอบแนวคิดองค์ประกอบการขาดแรงจูงใจทางวิชาการที่สร้างขึ้นนั้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มเพศชาย กับเพศหญิงดี หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า

โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่มีความแปรเปลี่ยนเมื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ในกลุ่มเพศที่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นการอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิจัย ปรากฏว่า องค์ประกอบการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 4 องค์ประกอบ วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 32 ตัวแปร องค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับความสำคัญตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้แก่ การขาดแรงจูงใจทางวิชาการ ด้านความเชื่อในความพยายาม การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านการเห็นคุณค่าของงาน การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความสามรถ และการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านลักษณะของงาน แต่ละองค์ประกอบสอดคล้องกับแนวคิด ผลงานวิจัยของนักจิตวิทยา และนักการศึกษา ดังต่อไปนี้

1.1 การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความพยายาม ผลจากการศึกษา งานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าการขาดความเชื่อในการสร้างความพยายามของนักเรียนนั้น ส่งผลต่อการขาดแรงจูงใจทางวิชาการ ได้แก่ งานวิจัยของเพลเลตียร์ และคณะ (Pelletier et al., 1999) ที่กล่าวไว้ว่า ความเชื่อในความพยายามแสดงให้เห็นถึงความปรารถนาและความสามารถในการสร้างพลังหรือความพยายามผ่านการแสดงออกของพฤติกรรม นักเรียนอาจมีการรับรู้ถึงความต้องการที่จะทำให้ความประสงค์ทางวิชาการนั้นให้สำเร็จ พวกเขาอาจจะมีการประเมินทางบวกถึงความสามารถที่พวกเขาทำได้ อย่างไรก็ตามพวกเขาอาจจะมีความรู้สึกถึงการขาดแรงจูงใจทางวิชาการ ซึ่งในความเป็นจริงพวกเขาไม่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการคิดริเริ่ม หรือความสามารถที่จะรักษาไว้ซึ่งความพยายามที่เป็นความต้องการในการปฏิบัติงานทางวิชาการ และในการศึกษาถึงแรงจูงใจในโรงเรียน สกินเนอร์ และคณะ (Skinner et al., 1990) ได้แสดงให้เห็นว่าความเชื่อในความสามารถและความพยายามของคนใดคนหนึ่งนั้นจะเกิดขึ้นก่อนผลการเรียนในโรงเรียนที่ได้รับ โดยเฉพาะเด็กจะมีความเชื่อว่าพวกเขาสามารถรวบรวมความต้องการ และความพยายามเพื่อแสดงออกผ่านการกระทำได้ นอกจากนี้เอคเคิล และคณะ (Eccles et al., 1993) และแพทริก และคณะ (Patrick et al., 1993) ได้บันทึกไว้ว่าการที่นักเรียนแยกตัวออกจากงานทางวิชาการเป็นผลมาจากการขาดความสามารถ หรือขาดความปรารถนาที่จะแสดงออกถึงความพยายามนั่นเอง

1.2 การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านการเห็นคุณค่าของงาน ผลจากการศึกษา

งานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าการไม่เห็นคุณค่า หรือการไม่ให้ความสำคัญกับงานทางวิชาการของนักเรียนนั้นส่งผลต่อการขาดแรงจูงใจทางวิชาการ ได้แก่ งานวิจัยของแลนดี้ และเบคเกอร์ (Landy & Becker, 1987) ที่กล่าวไว้ว่า การขาดแรงจูงใจทางวิชาการสามารถค้นพบได้จากการให้คุณค่าเฉพาะบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ เป็นการพิจารณาการให้คุณค่าของงานที่ทำนายจากพฤติกรรม มากไปกว่านั้นไรอัน (Ryan, 1995) ได้บันทึกไว้ว่าแรงจูงใจจะถูกยับยั้งจากการไม่ให้คุณค่าของการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งงานวิจัยของไรอัน และเดซี (Ryan & Deci, 1999, 2000) ได้กล่าวไว้ว่า การไม่ให้คุณค่าของงานเป็นส่วนหนึ่งของการให้คำนิยามของ การขาดแรงจูงใจ นั่นคือนักเรียนมักจะคิดว่างานไม่ใช่ส่วนประกอบทั้งหมดของชีวิต หรือ ผลสัมฤทธิ์ที่ได้นั้นไม่ใช่สิ่งสำคัญ การขาดแรงจูงใจทางวิชาการก็มักจะเกิดขึ้นตามมา และเมื่อ ขณะที่มีการให้คุณค่าของงานจะทำให้การปฏิบัติงานนั้นสำเร็จออกมาจากความสมัครใจ และจากความตั้งใจ แต่ถ้าไม่มีการยอมรับจากภายในในการทำกิจกรรม นักเรียนจะไม่สามารถแสดงออกทางพฤติกรรมของตัวเองได้ ดังนั้นกิจกรรมที่นักเรียนเห็นว่าไม่เหมาะสมจึงเป็นเรื่องยากที่นักเรียนจะปฏิบัติกิจกรรมนั้น การขาดแรงจูงใจทางวิชาการอาจจะเป็นไปในลักษณะของกิจกรรมภายในโรงเรียนที่นักเรียนไม่ชอบปฏิบัติหรือไม่ให้คุณค่ากับกิจกรรมนั้น กิจกรรมที่นักเรียนไม่ให้คุณค่า อาจจะเป็นตัวนำไปสู่ความเครียดเกิดการขาดแรงจูงใจทางวิชาการในที่สุด จากงานวิจัยของเมอร์ด็อก (Murdock, 1999) ได้กล่าวถึงการขาดแรงจูงใจทางวิชาการว่านักเรียนชอบที่จะอธิบายถึงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่นำไปสู่ข้อมูลข่าวสารทางลบเกี่ยวกับการให้คุณค่าในโรงเรียน มากกว่าการพัฒนาในด้านปัญหาของแรงจูงใจ ดังนั้นนักวิจัยหลายท่านไม่ว่าจะเป็นบิกเกโลว์ และไบว เอกเคิล และคณะ ฟินทรินช์ และดี กรูท และท้ายที่สุดวิกฟิลด์ และเอกเคิล (Bigelow & Zhou, 2001; Eccles et al., 1983; Pintrich & De Groot, 1990; Wigfield & Eccles, 1992, 1994) จึงได้เพิ่มความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถหรือประสิทธิภาพของความต้องการที่จะให้คุณค่าของงาน ซึ่งเป็นการทดสอบความเข้าใจด้านพฤติกรรมทางวิชาการเข้าไป เพื่อทำความเข้าใจกับการขาดแรงจูงใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.3 การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความสามารถ ผลจากการศึกษา

งานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าการขาดความเชื่อในความสามารถแห่งตนของนักเรียนนั้นส่งผลต่อการขาดแรงจูงใจทางวิชาการ ได้แก่ งานวิจัยของแบนดูรา (Bandura, 1977, 1982) เกี่ยวกับเรื่องของความคาดหวังในความเชื่อความสามารถแห่งตน งานวิจัยของสกินเนอร์ (Skinner) และทฤษฎีของคอนเนลล์ (Connell) ที่กล่าวไว้ว่า บุคคลจะมีการตั้งความคาดหวังเกี่ยวกับ

ความสามารถของตนเอง มีการกำหนดขอบเขตเป้าหมายที่ดีในการประยุกต์ยุทธวิธีที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง งานวิจัยของแบนดูรา (Bandura, 1991) พบว่าเมื่อบุคคลมีการรับรู้ความสามารถแห่งตนสูงก็จะมีความทะเยอทะยาน และมีความรู้สึกท้าทายในการปฏิบัติงาน แพททริก และคณะ (Patrick et al., 1993) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเกิดความไม่มั่นใจในการรับรู้ความสามารถแห่งตนสิ่งที่จะเกิดตามมานั้นก็คือการรับรู้ถึงความล้มเหลวของผลที่ตามมา กล่าวคือถ้ามีโอกาสได้พูดคุยกับนักเรียนโดยเฉพาะคนที่แยกตัวออกจากโรงเรียนมากที่สุดจะพบว่านักเรียนคนนั้นมีความเชื่อว่าตนเองมีความสามารถทางวิชาการเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และจากงานวิจัยของวิกฟิลด์ (Wigfield, 1988) พบว่านักเรียนที่มีความรู้ดีเกี่ยวกับงานทางด้านวิชาการเป็นเรื่องยากพวกเขามักจะมีศักยภาพในการรับรู้ที่ต่ำ เอคเคิล และคณะ (Eccles et al., 1993; Skinner et al., 1990) กล่าวว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการสร้างแนวคิดเป็นของตนเองได้นั้นสามารถจะนิยามได้ถึงปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัททิน-เพียร์สัน และคณะ (Battin-Pearson et al., 2000; Cairns, Cairns, & Neckerman, 1989) ที่กล่าวว่า ถ้าพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการต่ำจะเป็นการทำนายที่แข็งแกร่งในเรื่องการออกกลางคันของนักเรียน ดังนั้นจึงพบว่าการมีความเชื่อในศักยภาพด้านความสามารถอย่างใดอย่างหนึ่งของตนเองต่ำจะมีส่วนในการส่งผลให้เกิดความไม่ผูกพันกับงานหรือกิจกรรมทางวิชาการ นั่นก็แสดงว่าความเชื่อในความสามารถแห่งตนเป็นตัวแทนในการประเมินตนเองของนักเรียนจากความสามารถในการปฏิบัติงานทางวิชาการตามความต้องการให้สำเร็จลุล่วงนั่นเอง

1.4 การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านลักษณะของงาน ผลจากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าลักษณะของงานทางวิชาการที่นักเรียนได้รับนั้นส่งผลต่อการขาดแรงจูงใจทางวิชาการ ได้แก่งานวิจัยของอินลีย์ ฮิดี และเบอร์นดอฟ งานวิจัยของเดซี และเรนนิงเกอร์ ฮิดี และคราป (Ainley, Hidi & Berndoff, 2002; Deci, 1992; Renninger, Hidi & Krapp, 1992) พบว่าองค์ประกอบนี้เป็นการอธิบายถึงรูปแบบเฉพาะของงานทางวิชาการที่นำไปสู่การขาดแรงจูงใจทางวิชาการ จากการวิจัยที่เปิดเผยว่าบุคคลจะมีประสบการณ์บางรูปแบบจากความพึงพอใจหรือจากความสนใจซึ่งนำไปสู่การเกิดพฤติกรรม คุณภาพของประสบการณ์จากการปฏิบัติกิจกรรมที่ไม่ตรงกับความรู้ ความสามารถ และไม่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน นักเรียนจะไม่ชอบเมื่อต้องปฏิบัติงานนั้น และเมื่องานที่ได้รับไม่มีความน่าสนใจ หรือไม่มีคุณภาพพอที่จะกระตุ้นความสนใจ น่าเบื่อหน่าย ซ้ำซากจำเจ ต้องอยู่ในกฎระเบียบ ปฏิบัติได้ยากลำบากหรือไม่เกี่ยวข้องกับความสนใจ ก็จะทำให้เกิดการขาดแรงจูงใจทางวิชาการขึ้น

อย่างแน่นอน กิจกรรมเหล่านั้นก็อาจจะถูกละเลยหรือมองข้ามไป ดังนั้นภาระหน้าที่ทางวิชาการที่ไม่น่าสนใจอาจจะเป็นตัวชักนำให้เกิดความไม่ผูกพันทางวิชาการได้

2. ผลการวิจัยปรากฏว่า การขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 4 องค์ประกอบ สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยของลีกลท์ และคณะ (Legault et al., 2006) ที่พบว่าองค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการนั้นประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 4 ด้านได้แก่ องค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความพยายาม องค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านการเห็นคุณค่าของงาน องค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความสามารถ และองค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านลักษณะของงาน แต่ค่าน้ำหนักขององค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการมีความแตกต่างกัน คือ จากงานวิจัยของลีกลท์ และคณะ (Legault et al., 2006) พบว่าการขาดแรงจูงใจทางวิชาการนั้นประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ เรียงลำดับความสำคัญตามค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ ดังนี้คือ องค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความพยายาม องค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านการเห็นคุณค่าของงาน องค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านลักษณะของงาน และองค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความสามารถ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่าการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 นั้น การขาดแรงจูงใจทางวิชาการประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ เรียงลำดับความสำคัญตามค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ ได้ดังนี้คือ องค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความพยายาม องค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านการเห็นคุณค่าของงาน องค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความสามารถ และองค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านลักษณะของงาน นั่นก็อาจเนื่องมาจากบริบททางสังคม สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน แต่เมื่อมองในภาพรวมของผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่าโมเดลการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี และตัวแปรทั้ง 32 ตัวแปรเป็นตัวแปรที่สำคัญของการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ผลการวิจัยปรากฏว่า การตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 ระหว่างกลุ่มเพศชาย กับเพศหญิง ไม่มีความแปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่างกลุ่มเพศชาย กับเพศหญิง แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งเพศชาย และเพศหญิงนั้น มีรูปแบบโมเดลการขาดแรงจูงใจทางวิชาการที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีจำนวนองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านในโมเดลเท่ากัน และรูปแบบโมเดลไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของลีแกลท์ และคณะ (Legault et al., 2006) ที่ศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลองค์ประกอบการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่างกลุ่มเพศชาย กับเพศหญิง ในเขตเมืองอิตตาวา ประเทศแคนาดา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 349 คน พบว่า ไม่มีความแปรเปลี่ยนรูปแบบของโมเดลองค์ประกอบการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อศึกษาข้ามกลุ่มระหว่างเพศชาย กับเพศหญิง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยปรากฏว่า องค์ประกอบการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความพยายาม การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านการเห็นคุณค่าของงาน การขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านความเชื่อในความสามารถ และการขาดแรงจูงใจทางวิชาการด้านลักษณะของงาน ดังนั้นครูที่ปรึกษาควรแนะแนวศาสตร์สอนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อเพิ่มแรงจูงใจของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน เช่นการจัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถที่แตกต่างกันการทำงานร่วมกันอาจช่วยส่งผลให้กิจกรรมนั้นสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เป็นการเพิ่มแรงจูงใจของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม หรืองานทางวิชาการต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมาย

2. ผลการวิจัยปรากฏว่า การขาดความเชื่อในความพยายาม เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการขาดแรงจูงใจมากที่สุด ดังนั้นครู ผู้สอน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความเชื่อว่าเป็นตนเองมีความพยายามที่จะเรียน สร้างสรรค์ผลงาน และปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการได้สำเร็จ และควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพยายามโดยการมอบหมายงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทเรียนตามความถนัดของนักเรียนแต่ละคน เพื่อที่นักเรียนจะได้มีแรงจูงใจ

และรู้สึกว่าการทางวิชาการที่ตนเองได้รับมอบหมายนั้นไม่ยากเกินความพยายามและความสามารถของตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบการขาดแรงจูงใจทางวิชาการกับนักเรียนระดับชั้น และสังกัดอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบว่าม้องค์ประกอบการขาดแรงจูงใจทางวิชาการแตกต่างกันหรือไม่

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนว่าการขาดแรงจูงใจของนักเรียนที่แตกต่างกันนั้น มีปัจจัยอื่นใดบ้างที่เป็นสาเหตุให้นักเรียนเกิดการขาดแรงจูงใจทางวิชาการ เพื่อหาแนวทางป้องกัน ช่วยเหลือ หรือให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีแนวโน้มขาดแรงจูงใจทางวิชาการในอนาคตต่อไป

3. ควรสร้างแบบวัดที่มีข้อความวัดการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียนในแต่ละกลุ่มประชากรอย่างเป็นมาตรฐาน ที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดระดับการขาดแรงจูงใจทางวิชาการของนักเรียน ว่านักเรียนมีแนวโน้มขาดแรงจูงใจทางวิชาการหรือไม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการหาแนวทางในการช่วยเหลือ หรือให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีแนวโน้มขาดแรงจูงใจทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจที่จะศึกษา ปฏิบัติงานหรือกิจกรรมทางวิชาการร่วมกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนได้อย่างมีความสุข